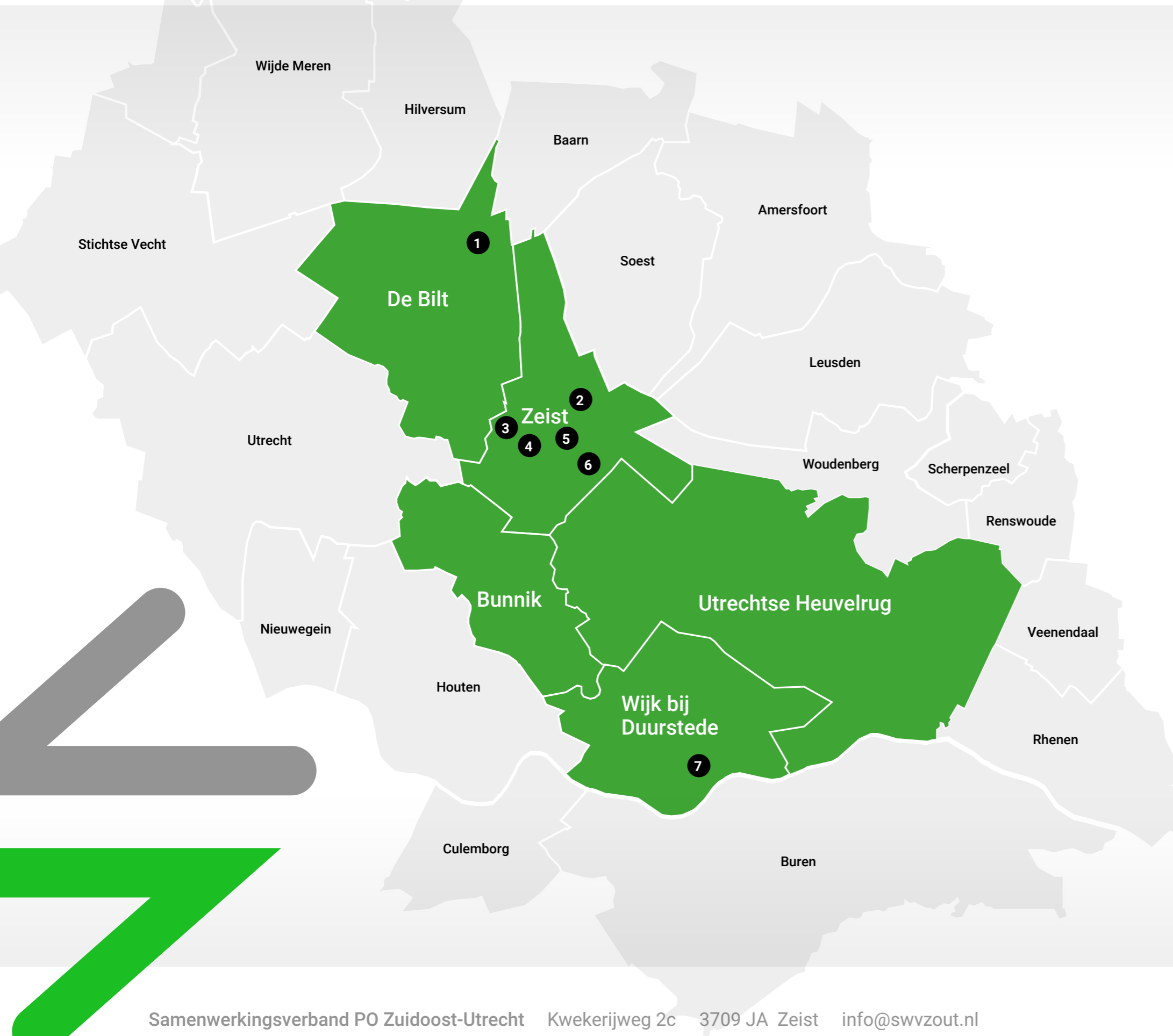

Profielen van de scholen voor SBO en SO van SWV PO ZOUT

SO Berg en Bosch

Professor Bronkhorstlaan 22
3723 MB Bilthoven

1

SO Dokter CP van Leersumschool

Verlengde Slotlaan 113
3707 CE Zeist

2

SO Noorderlicht

Noordweg 8
3704 GN Zeist

3

SO Meerklank

Van Renesselaan 30A-1
3703 AJ Zeist

4

SBO Tobiaasschool

Prof. Lorentzlaan 16
3701 CC Zeist

5

SBO De Stuifheugel

Graaf Lodewijklaan 2
3708 DM Zeist

6

SBO Het Anker

Hordenweg 7
3961 KA Wijk bij Duurstede

7

Contactgegevens

SO Berg en Bosch
Professor Bronkhorstlaan 22
3723 MB Bilthoven
Contactpersoon: Patrick Gerritsen
E-mail: info@bbonderwijs.nl

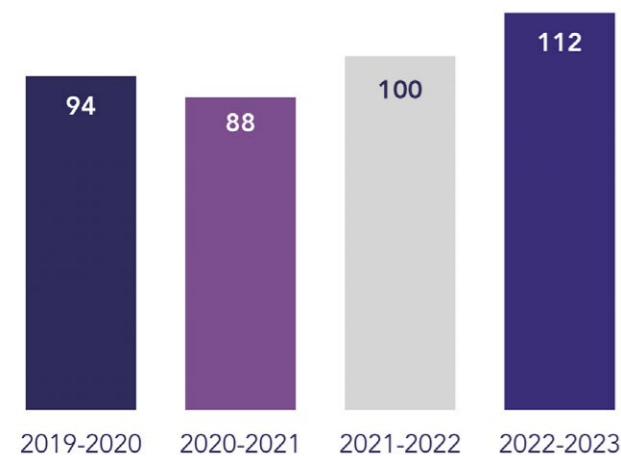
Basisgegevens

Plaats: Bilthoven

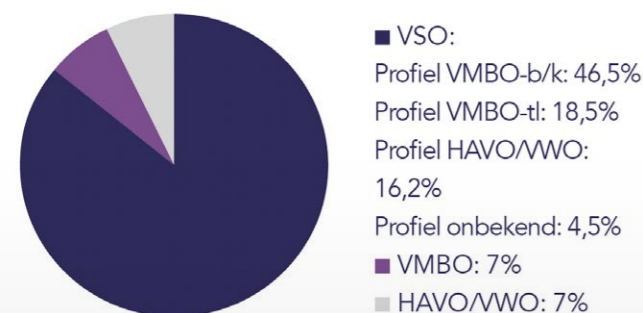
Bestuur: Gewoon Speciaal Onderwijs

Aantal leerlingen nu: 112

Er is sprake van groei.

Uitstroom in percentages:

Doelgroepen

De Berg en Boschschool in Bilthoven is een school voor leerlingen waarbij sprake is van psychiatrische problematiek.

Op de school zitten voornamelijk leerlingen met een vorm van autisme, de meesten gediagnosticeerd (66% van de leerlingen). Daarnaast heeft 10% de diagnose AD(H)D. De overige leerlingen zijn (nog) niet gediagnosticeerd, maar veel hebben wel kenmerken van ASS en/ of ADHD.

De school heeft veel leerlingen met internaliserende problematiek, maar neemt ook wel leerlingen aan met externaliserend gedrag. Daarbij wordt duidelijk gekeken waar het externaliserende gedrag vandaan komt. De school biedt een verklarende omgeving. Als een leerling een meer directieve, begrenzendende omgeving nodig heeft, is dit niet altijd passend. Er wordt vooral achter het gedrag van leerlingen gekeken.

De meeste leerlingen beschikken over gemiddelde cognitieve capaciteiten, waarbij wel regelmatig sprake is van een grillig intelligentieprofiel met duidelijk sterkere en zwakkere kanten. Leerlingen met een IQ <80 worden in principe niet aangenomen; het onderwijs wordt op regulier basisonderwijsniveau aangeboden en leerlingen moeten in een groep onderwijs kunnen volgen.

Aanbod

Voor de leerlingen van de eigen school

De school heeft drie leerroutes ingericht, die aansluiten op het verwachte uitstroomprofiel; VMBO-b/k, VMBO-tl en HAVO/VWO. Het fysieke leerklimaat is aangepast aan leerlingen met een

vorm van autisme; een prikkelarme omgeving, korte en duidelijke instructies, pictogrammen en heel duidelijke regels en afspraken. Ook andere leerlingen hebben daar baat bij. Daarbij wordt gewerkt met het EDI-model (expliciete directe instructie), om het onderwijs planmatig en doelbewust aan te bieden. De Berg en Boschschool heeft een duidelijke visie ontwikkeld en in uitvoering gebracht op de inzet van digitale leermiddelen. De verhouding jongens-meisjes op de school is ongeveer 90%-10%. De vestiging in Bilthoven heeft géén OZA-groep (in Houten wel).

Voor andere (reguliere) scholen (in het samenwerkingsverband, de gemeente, binnen het bestuur)

Voor het samenwerkingsverband probeert de school zich vooral duidelijk te profileren; wat kunnen wij bieden, zodat de juiste verwijzingen gedaan kunnen worden. Verder is de school betrokken bij het meedenken over het beleid van het samenwerkingsverband.

Samenwerking / partners

De school heeft een tweede locatie in Houten (SWV Profi Pendi), met dezelfde werkwijze, voor dezelfde doelgroep en met dezelfde Commissie van Begeleiding en gezamenlijke OR. Er vindt afstemming plaats met scholen binnen de tichting GSO indien nodig.

De school heeft een goede samenwerking met de jeugdhulp in de MDO's. Daarin nemen verschillende disciplines deel en kan zorgen voor doorleiding naar hulp. Er is geen jeugdhulp beschikbaar IN de school.

In-, door- en uitstroom

De school heeft een duidelijk grotere bovenbouw dan onderbouw. Een grote groep stroomt in in groep 5 en 6, en zelfs in groep 7 en 8. Dat vindt de school rijkelijk laat. Dat biedt voor kinderen minder kansen, omdat er minder tijd beschikbaar is om die leerlingen te bieden wat zij nodig hebben om kansrijk het vervolgonderwijs in te gaan. Het verkleint ook de kansen op terugplaatsing naar SBO of BAO of uitstroom naar het reguliere VO. Die late instroom kan te maken hebben met de aanwezigheid van het VSO-college van de Berg en Boschschool. Er zijn geen zorgen omtrent de instroom van leerlingen direct uit de zorg. Terugplaatsing naar SBO of BAO komt slechts zelden voor, mede vanwege de late instroom in de school. Ook zijn ouders daar meestal niet blij mee, nu hun kind eindelijk op z'n plek is. De uitstroom gaat vooral naar het (eigen) VSO, een klein percentage gaat naar het reguliere VO (VMBO en HAVO/ VWO).

Toekomstverwachtingen en ambities

De school verwacht dat de doelgroep waar zij onderwijs voor biedt eerder groter dan kleiner zal worden. Daarvoor zullen specifieke onderwijsvoorzieningen voorlopig nodig zijn. Daarom denken zij ook in de toekomst nodig te blijven als zelfstandige school.

“Wij zijn goed in kijken achter het gedrag; gedrag is een signaal.”

Contactgegevens

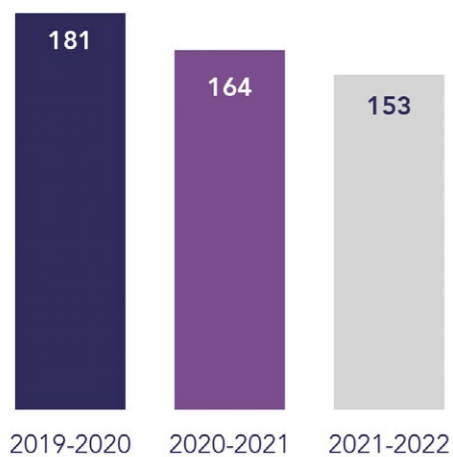
SO Dokter CP van Leersumschool
Verlengde Slotlaan 113
3707 CE Zeist
Contactpersoon: Peter de Vaal
E-mail: pdevaal@vanleersumschool.nl

Basisgegevens

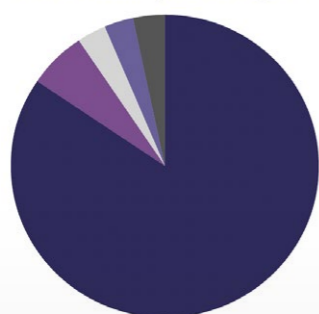
Plaats: Zeist

Bestuur: Gewoon Speciaal Onderwijs

Aantal leerlingen nu: 170

Uitstroom in percentages:

- VSO: 79,0% (waarvan profiel PrO-VMBO-b/k: 48% en profiel VMBO-t- HAVO/VWO: 52%)
- PrO: 5,8%
- VMBO-b/k: 2,9%
- VMBO-t: 2,9%
- VWO: 2,9%

Doelgroepen

De Van Leersumschool biedt onderwijs aan kinderen met ondersteuningsvragen op het gebied van gedrag, zowel internaliserend, als externaliserend. De achtergrond daarvan kan liggen in kindfactoren (psychische stoornissen) of omgevingsfactoren. Deze leerlingen zitten in gemengde groepen. De school neemt leerlingen aan met een IQ vanaf ongeveer 80 of daarboven, anders worden leerlingen doorverwezen naar het Noorderlicht die een beter passende voorziening is.

De Van Leersumschool ontvangt regelmatig leerlingen uit SO-2 met TOS, waarvan wordt gezegd dat het gedrag voorliggend is. De school zegt hier echter niet goed op toegerust te zijn. Lang niet altijd is daar een arrangement voor beschikbaar en het samenwerkingsverband gaat daar niet over. De school heeft weinig problemen met directe instroom van kinderen uit de zorg.

De school signaleert dat er nog veel kinderen het samenwerkingsverband uitgaan en vraagt zich dan af: hadden die kinderen ook bij ons op school een passende plek kunnen vinden? Ook worden er initiatieven genomen binnen een samenwerkingsverband, zoals observatiegroepen voor kleuters, die best gebundeld zouden kunnen worden. Niet alles hoeft toch per se binnen het eigen samenwerkingsverband opgelost te worden.

Aanbod

Voor de leerlingen van de eigen school

De school heeft een SIO klas (Speciaal Intensief Onderwijs voor kinderen van 7-10 jaar). Leerlingen kunnen daar in principe 1 (soms 1½) jaar

blijven en stromen dan door naar de reguliere groepen van de school. Voor sommige leerlingen is het lastig dat daarna de jeugdhulp gemist moet worden. De SIO-klas, richt zich vooral op het aanleren van schoolse vaardigheden. De SIO- groep heeft twee leerkrachten, die samen verantwoordelijk zijn voor de groep.

Voor andere (reguliere) scholen (in het samenwerkingsverband, de gemeente, binnen het bestuur)

De Van Leersumschool heeft nagenoeg geen rol naar de reguliere scholen toe. Er zitten wel mensen vanuit de Van Leersumschool in het Team ZOUT. Deze mensen werken via het expertisecentrum Kans (onderdeel van de stichting Gewoon speciaal Onderwijs) bij het samenwerkingsverband.

Als het nodig is zal de Van Leersumschool ondersteuning bieden op het gebied van gedrag bij Volare. Vanuit de pilot heeft de Van Leersumschool veel expertise binnengehaald op het gebied van HB, doordat een gespecialiseerde leerkracht op het gebied van HB vanuit Wereldkidz, 2 jaar bij de school heeft gewerkt. Daarnaast heeft een leerkracht van de Van Leersumschool de cursus HB gevolgd, waardoor de kennis over HB binnen de school geborgd is.

Samenwerking / partners

De Van Leersumschool heeft naast SWV ZOUT ook te maken met andere samenwerkingsverbanden, met name met SWV de Eem, SWV Utrecht PO en wisselend met Profi Pendi. Binnen ZOUT is er een formeel SO-SBO-overleg. Daarnaast zijn er informele contacten met de Tobiasschool, de Stuijtheuvel, Het Anker en Meerklank. Dit gaat vooral om het goed weten

wat de andere scholen bieden en waar kinderen dus het beste op hun plek zijn. Ook kijken zij met elkaar naar ontwikkelingen die er zijn om daar zo nodig op in te spelen. De onderlinge samenwerking is goed. Alleen wanneer (zelfs) wij een leerling geen passende plek kunnen bieden (als zorg echt voorliggend is) dan heeft het samenwerkingsverband (én/of de gemeenten) echt een probleem.

De school heeft een nevenvestiging in Veenendaal, waar uiteraard veel mee wordt samengewerkt en daarmee ook met het SWV Rijn-Gelderse Vallei. Vanwege het brede toelatingsbeleid, met OZA-groepen, Handelend Lerend Groepen en de SIO-groep kan de school vaak net wat meer, wat betekent dat de leerlingen met de meest complexe ondersteuningsbehoeften meestal bij De Van Leersum komen. De samenwerking met Youké voor de OZA-groep is goed. In de hogere jaren is er alleen nog een mogelijkheid tot verwijzing naar en via het CJG. Daarvoor is er één ochtend per week een schoolmaatschappelijk werker van het CJG op school aanwezig. Youké heeft nu nog één leefgroep.

Voorheen werden bij uithuisplaatsingen die kinderen automatisch op de Van Leersumschool geplaatst; nu kijken ze vaker naar een meer passende school.

In-, door- en uitstroom

De instroom op de Van Leersumschool is erg wispelturig; dan weer instroom in de onderbouw, dan weer de middenbouw. Vraag is of en hoe het samenwerkingsverband hier invloed op kan uitoefenen. De meeste leerlingen komen binnen in groep 5 en 6, maar soms zijn er

SO Dokter CP van Leersumschool

Samenwerkingsverband ZOUT

ineens weer veel kleuters en soms zelfs leerlingen in groep 8! De school bekijkt in dat geval (groep 8 II) per kind of dat zinvol is. De school waardeert de pogingen van het regulier onderwijs om kinderen zelf passend onderwijs te bieden, maar instroom in groep 6 of hoger is wel echt laat.

Bij elke OPP-bespreking wordt bekeken of een terugplaatsing mogelijk en wenselijk is. Een keer of 3 à 4 per jaar gebeurt dit ook, met name naar SBO en heel soms naar BAO. Soms is ook een doorstroming naar een andere SO-school aan de orde, vaak het Noorderlicht en soms (deels) naar de zorg(boerderij).

De uitstroom is grotendeels naar het VSO, soms naar het regulier VO mits daar een extra arrangement voor zorgleerlingen mogelijk is, of naar het PrO.

Toekomstverwachtingen en ambities

De SIO-groep is een pilot voor 3 jaar, die bekostigd wordt door SWV de Eem, SWV ZOUT en SWV Utrecht PO. De school zou dit 'arrangement' graag continueren en uitbreiden, ook naar midden- en bovenbouw, omdat ze voorzien dat de behoefte daaraan alleen maar zal groeien. Dit zou ook op een andere school of locatie ingericht kunnen worden. De school wil dan graag een iets ruimere formatie, zodat de overdracht terug naar regulier onderwijs of S(B)O beter begeleid kan worden. De school wil graag begeleiding bij het omgaan met leerlingen uit SO-2 of de ruimte om mee te denken bij verwijzingen/ plaatsingen vanuit SO-2 op de Van Leersumschool.

De Van Leersum pleit voor budgetfinanciering

voor passend onderwijs en jeugdhulp, waarbij een integraal budget beschikbaar is en de verantwoording achteraf geleverd wordt.

In de richting van inclusiever onderwijs ziet de school niets in een versnippering van SO-klasjes in allerlei scholen. Je mist dan de kracht van de eigen organisatie, voorzieningen en gebundelde expertise. De school ziet meer kansen in de richting van de ontwikkeling op de locatie in Veenendaal, waarin SO, SBO en regulier BAO gaan samenwerken om meer maatwerk te bieden voor kinderen vanuit 1 gebouw. Werken vanuit een eigen stamgroep, met de mogelijkheid tot schakelen naar andere groepen. Daarnaast wil de school graag bijdragen aan het versterken van het reguliere BAO, als het samenwerkingsverband dat organiseert. BAO-scholen hebben meer handen in de klas nodig van gespecialiseerde leerkrachten, onderwijsassistenten, co-teaching, enz.

In 2023 heeft een interne verbouwing plaatsgevonden in de vleugel van de SIO en Handelend Leren Groepen (HLG). Hierdoor kan het onderwijs nog beter worden afgestemd op de onderwijsbehoeften van deze leerlingen.

Tegelijkertijd heeft tijdens de verbouwing ook verduurzaming plaatsgevonden. Deze verbouwing kon gerealiseerd worden dankzij de bereidheid van de gemeente Zeist.

"Jij mag er zijn! Wij zijn er voor jou!"

Contactgegevens

SO Noorderlicht
Noordweg 8
3704 GN Zeist
Contactpersoon: Simone Wolf
E-mail: swolf@verderwijs.nl

Basisgegevens

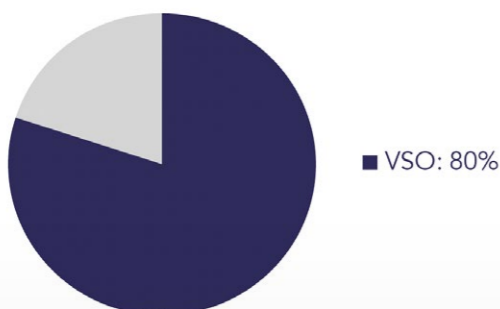
Plaats: Zeist

Bestuur: Stichting Verderwijs

Aantal leerlingen: Groei

Uitstroom in percentages:

Doelgroepen

SO Noorderlicht biedt speciaal onderwijs aan leerlingen van 4 tot 13 jaar. Zij kunnen zich bij ons in alle rust en met ruime ondersteuning voorbereiden op voortgezet (speciaal) onderwijs. We vinden het belangrijk dat leerlingen zich thuis voelen in de klas, zodat er een veilige basis kan ontstaan. Want alleen dan kunnen leerlingen volop tot ontwikkeling komen.

De leerlingen ondervinden ernstige belemmeringen binnen het onderwijs, als gevolg van een psychiatrische problematiek, vaak gecombineerd met leerproblematiek. Sommige leerlingen hebben een licht verstandelijke beperking. Veel van onze leerlingen hebben faalervaringen opgedaan op eerdere scholen, met een verlies van zelfvertrouwen als resultaat. We willen dat zelfvertrouwen weer laten groeien door hen succeservaringen op te laten doen.

Probleemgedrag zien we dan ook als een hulpvraag van de leerling. Met leerlingen, ouders en andere betrokkenen zoeken we naar het beste aanbod met de juiste toon. Dat maakt ons onderwijs tot maatwerk, afgestemd op de behoeften van iedere individuele leerling.

Het schoolteam is geschoold/getraind in trauma sensitief lesgeven, PBS, TOS, autisme en verbindend gezag. Veel aandacht wordt besteed aan in- en ontspanning, bewegend leren en een sterk pedagogisch klimaat.

SO Noorderlicht biedt geen onderwijs aan leerlingen bij wie de zorgvraag zo groot is dat deze voorop staat en de leerling niet in een schoolsetting kan functioneren. Deze leerlingen worden doorverwezen naar een meer passende setting, zoals onder andere een zorg-onderwijs setting.

SO Noorderlicht is een regioschool en biedt dus ook onderwijs aan leerlingen buiten het eigen samenwerkingsverband, zoals SWV Utrecht PO, SWV de Eem en SWV Profi Pendi. Zo'n 60% van de leerlingen komt uit het eigen SWV ZOUT. Binnen het samenwerkingsverband of in de regio is er geen ander vergelijkbaar aanbod zoals bij SO Noorderlicht wordt aangeboden.

Aanbod

Het onderwijs op SO Noorderlicht wordt vormgegeven door leerkrachten en lerarenondersteuners. De leerlingen op SO Noorderlicht zijn onderverdeeld in negen klassen van 12-14 leerlingen en drie gespecialiseerde klassen van 6-9 leerlingen. De reguliere klassen bestaan uit 2 onderbouw, 5 middenbouw en 2 bovenbouw klassen. De bovenbouwklassen zitten in het VSO Heuvelrug College gebouw.

Bij de indeling in de klassen wordt rekening gehouden met de leeftijd, het ontwikkelniveau en de sociaalemotionele ontwikkeling van een leerling. In alle klassen staat de totale ontwikkeling van de leerling centraal. Vanaf de middenbouw maken we een onderscheid in de klasindeling in uitstroombestemming. Er zijn een aantal klassen die toe leiden naar VSO arbeidsmatige dagbesteding/VSO arbeidsmarktgericht, de zogenoemde langzame stroom klassen. En klassen die toe leiden naar VSO arbeidsmarktgericht of VSO VMBO-basis/kader, de zogenoemde snelle stroom klassen.

Veel van onze leerlingen hebben faalervaringen opgedaan op eerdere scholen, met een verlies van zelfvertrouwen als gevolg. Dat zelfvertrouwen kan weer groeien door succeservaringen. Om die succeservaringen te realiseren, stemmen we het onderwijsaanbod af op de

behoefte van de leerling. Dat vraagt om maatwerk en dat is precies waar we ons op richten.

Er wordt doelgericht en planmatig gewerkt naar een toekomst die past bij de wensen en mogelijkheden van de leerling. Er wordt rekening gehouden met belemmeringen die leerlingen kunnen hebben bij informatieverwerking en met hun sociaal-emotionele problemen. De instructie is kort en duidelijk. De onderwijsbehoefte van de leerlingen vraagt om regelmaat en structuur in de tijd. Steeds wordt dezelfde opbouw in zowel de lessen als de dagindeling gehanteerd.

Gespecialiseerde klassen

Een leerling komt in aanmerking voor deze klas als de leerling niet kan functioneren in een groepsgrootte van 12-14 leerlingen. Er is sprake van extra ondersteuningsbehoefte om de leerling tot leren te laten komen. De leerling heeft een grote behoefte aan nabijheid, begrenzing en een veilig klimaat is essentieel. De leerling die hiervoor in aanmerking komt, moet wel in staat zijn om in een kleine setting onderwijs te kunnen volgen op SO Noorderlicht.

Door het inzetten op de specifieke ondersteuningsbehoefte kan de leerling weer deelnemen aan het onderwijs. Voor deze leerlingen is het essentieel om in een kleine groep les te krijgen, omdat ze moeite hebben met functioneren in grote groepen. Daarom bestaat de klas uit minder leerlingen (6-9 leerlingen) en komen er in de klas minder externe prikkels binnen. Naast de leerkracht wordt gedurende de hele schooldag een jeugdhulpwerker vanuit de gemeente ingezet.

De financiering van de gespecialiseerde klassen wordt onder andere mogelijk gemaakt door een

TLV midden of een TLV hoog. Daarnaast vragen wij voor iedere leerling in de gespecialiseerde klas gemeentefinanciering aan. Op deze manier kunnen wij een jeugdzorgwerker in de gespecialiseerde klas financieren, waardoor er dagelijks professionele ondersteuning is binnen de klas. SO Noorderlicht werkt hiervoor samen met de organisatie Youké.

pedagogisch klimaat

SO Noorderlicht besteedt veel aandacht aan een positief schoolklimaat. De basisondersteuning bestaat uit onderwijs in kleine klassen. De uitgangspunten zijn:

- Er wordt structuur en duidelijkheid geboden.
- Er wordt een consequente aanpak gehanteerd.
- Veranderingen worden (voor)besproken en begeleid.
- Er is toezicht op de leerling in de klas en in vrije situaties.
- Er is sprake van nauwe afstemming met ouders/verzorgers en andere betrokkenen.
- Er is een jaarlijkse monitoring van de sociale veiligheid en welbevinden van leerlingen.

SO Noorderlicht wil het pedagogisch klimaat positief beïnvloeden middels een gestructureerde aanpak.

Het is belangrijk dat het team één schoolbrede aanpak op het gebied van pedagogisch handelen uit kan dragen. Het pedagogisch handelen is een terugkerend onderwerp in onze school. We hebben gekozen voor Positive Behavior Support

(PBS) als een doelmatige, schoolbrede preventieve aanpak die zich richt op het verhelderen, aanleren en positief bekrachtigen van gewenst gedrag. Het doel is het creëren van een positieve, sociale omgeving, die het leren bevordert en gedragsproblemen voorkomt. Er wordt een veilige leeromgeving gecreëerd waarin leerlingen zich optimaal kunnen ontwikkelen. PBS is een 'kapstok' waaraan alle schoolinterventies en methoden die met gedrag te maken hebben in een school opgehangen kunnen worden.

Samenwerking / partners

De school werkt nauw samen met Youké, van wie medewerkers werkzaam zijn in de gespecialiseerde klassen. Ook hebben we een nauwe samenwerking met bureau Halt.

SO Noorderlicht heeft een actieve samenwerking met de gemeenten voor preventieve jeugdhulp in onderwijstijd. Samenwerking met andere SO-scholen: binnen het samenwerkingsverband weten de scholen elkaar goed te vinden.

In-, door- en uitstroom

Instroom: de leerlingen die bij SO Noorderlicht worden aangemeld hebben vaak te maken met faalervaringen, ze hebben een trauma opgelopen omdat het op verschillende scholen niet gelukt is.

De meeste leerlingen stromen uit naar het naastgelegen VSO Heuvelrug College. Om die reden heeft de school de oudste twee groepen (schoolverlaters) gelokaliseerd op het Heuvelrug College zodat ze al kunnen wennen aan het gebouw en de omgeving. Het VSO werkt volgens dezelfde principes dus dat is niet alleen voor de leerlingen maar ook voor de ouders herkenbaar. Leerlingen die de overstap

naar het VSO niet kunnen maken gaan naar een onderwijszorgsetting, zoals bijvoorbeeld een zorgboerderij binnen de stichting of elders buiten de regio. De insteek bij uitstroom is zo thuisnabij mogelijk, maar vaak moet er verder gekeken worden.

Onze parels

Onze slogan 'Onderwijs dat verder gaat!' is ook onze belofte: we stemmen het onderwijs af op de individuele leerling en bieden hen ruime ondersteuning. Wij zoeken altijd naar een oplossing. We zien probleemgedrag als een hulpvraag van de leerling en gaan voor succeservaringen!

'Bewegend leren is leuker!', dat hoor je onze leerlingen zeggen. Uit ervaring blijkt dat bewegen stimuleert als leren niet vanzelf gaat. Onze leerlingen raken door bewegend leren betrokken, leren met plezier en kunnen hun energie kwijt.

Stichting Verderwijs bestaat uit gemotiveerde, ambitieuze professionals, die met een sterk kwaliteitsbewustzijn het verschil maken. Vanuit vertrouwen en verbondenheid met de leerlingen zijn wij in staat om maatwerk te bieden. Daardoor kunnen wij het beste uit iedere leerling halen.

Op schoolniveau voegen we daarbij nog de volgende parels toe:

- SO Noorderlicht heeft een heldere, doordachte visie op wat goed onderwijs voor haar leerlingpopulatie is. Deze visie is richtinggevend voor het handelen in de school. Hiermee richt de school doelgericht voorwaarden in om de onderwijskundige ambities en doel te kunnen realiseren;

- Leerlingen die gestagneerd zijn in het onderwijs, volgen bij SO Noorderlicht weer onderwijs en komen in ontwikkeling;
- Het pedagogisch-didactisch handelen kenmerkt zich door een overeenkomstige grondhouding bij de teamleden, waarbij de visie van de school duidelijk zichtbaar is in het dagelijkse handelen. Dit zorgt voor voorspelbaarheid, herkenbaarheid en veiligheid voor de leerlingen waardoor zij zich optimaal kunnen ontwikkelen. Deze overeenkomstige grondhouding is vertaald naar werkwijzers, die de fundering vormen voor het verbeteren en behouden van de kwaliteit van het onderwijs;
- De zorgroute geeft op een doordachte en gestructureerde wijze invulling aan de leerlingenzorg en biedt steun voor medewerkers bij vragen op het gebied van didactiek, pedagogiek en het persoonlijk functioneren;
- SO Noorderlicht sluit aan bij de individuele onderwijs- en ondersteuningsbehoeften, ook soms bewust georganiseerd in de contact van een groep als sociale oefenomgeving, ontwikkelen leerlingen zich naar hun eigen tempo, aard en mogelijkheden;
- Er zijn drie gespecialiseerde klassen waarin de leerkracht met de jeugdzorgwerker het onderwijs vormgeeft;
- Actieve samenwerking met de gemeenten voor preventieve jeugdhulp in onderwijstijd;
- Inwerken op maat voor startende leerkrachten en leraarondersteuners;

SO Noorderlicht

Samenwerkingsverband ZOUT

- SO Noorderlicht heeft het vignet "Gezonde School" op welbevinden, voeding en seksualiteit;
- Hoge bestendinging schoolverlaters;
- SO Noorderlicht investeert extra in de professionaliteit van de professional door een breed scholingsprogramma aan te bieden zowel op persoonlijke ontwikkeling als schoolontwikkeling;
- Wordt er aan de bovenbouwklassen voorlichting gegeven over mediawijsheid door HALT;
- Werkt de school samen met een aantal therapeuten en specialisten in en buiten de school om ervoor te zorgen dat de leerlingen optimaal tot leren komen

"De Inspectie gaf aan dat speciaal onderwijs zo hoort te zijn, zoals wij dat aanbieden. Het onderwijsaanbod sluit mooi aan bij wat de leerlingen nodig hebben en dat zien we ook terug in onze bestendinging. In dit kader zijn door de Inspectie ook de sterke professionele cultuur en het pedagogisch klimaat met de waardering goed benoemd."

Contactgegevens

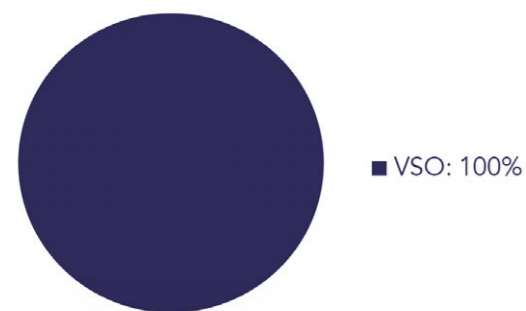
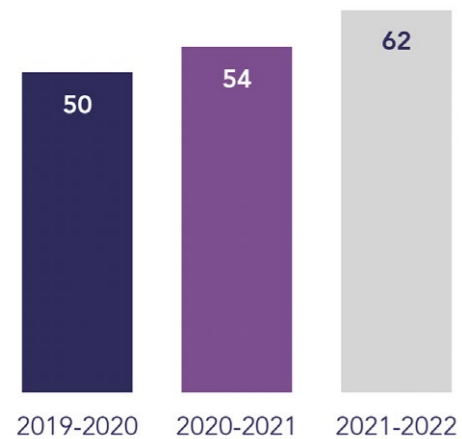
SO Wereldkidz Meerklank
Van Renesselaan 30A-1
3703 AJ Zeist
Contactpersoon: Elisabeth van Lennep
E-mail: elisabethvanlennep@wereldkidz.nl

Basisgegevens

Plaats: Zeist

Bestuur: Wereldkidz

Aantal leerlingen: Groei

Doelgroepen

Meerklank biedt onderwijs aan zeer moeilijk lerende kinderen en aan kinderen die naast een verstandelijke beperking een bijkomende stoornis hebben die het leren extra belemmert. De leerlingen hebben een leeftijd van 4 tot 12 jaar en een IQ van onder de 35 tot de 70 en in meer of mindere mate behoefte aan pedagogisch-didactische ondersteuning. Vaak is er sprake van een laag sociaal-emotioneel ontwikkelingsniveau en/of een disharmonisch profiel en bijkomende gedragsproblematiek.

Er worden zelden kinderen afgewezen, er wordt veel aandacht besteed aan de instroom. De school plaatst alle leerlingen met een TLV. Alleen voor leerlingen bij wie gedrag erg voorliggend is maar met een te laag IQ voor SO-4 onderwijs is het moeilijk een plek te vinden. Voorheen zaten deze kinderen in dagbesteding en KDC's. Daar zouden ze nu kunnen blijven maar door de beweging richting inclusiever onderwijs en met het oog op het recht op onderwijsdeelname (leerrecht), wordt er steeds meer aanspraak gemaakt op onderwijs. De school kan ver gaan in het bedienen van deze leerlingen middels een hoge TLV en zorgondersteuning. Als leerlingen bij Meerklank uitvallen, dan is er eigenlijk niets meer behalve dagbesteding.

Aanbod

Voor de leerlingen van de eigen school

Alle leerlingen krijgen een onderwijsarrangement toegewezen, zij worden geplaatst in een groep van hun leeftijd. De leerdoelen en onderwijsleeromgeving is passend bij de doelgroep. Daarnaast krijgen de leerlingen intensieve ondersteuning door de schoolpsycholoog en

intern begeleider en is er samenwerking met externe partijen voor zorg in onderwijs en therapie onder schooltijd. Voor een enkele groep is er de mogelijkheid voor groepslessen mondelinge taal, ondersteund door de logopedist. Alle groepen krijgen les in het vak euritmie. Dit vak heeft als specifiek bewegingsvak een aparte plek in het rooster, evenals gym en zwemmen. Alle groepen vanaf de middenbouw zingen op vrijdagmiddag samen in ons schoolkoor, dat wordt geleid door een vrijwilligster.

In alle groepen wordt gebruik gemaakt van totale communicatie. Dit houdt in dat gesproken taal wordt ondersteund met pictogrammen en, zo nodig, met gebaren, foto's en voor individuele kinderen met de app Proloquo2go.

De expertise van Meerklank wordt in beperkte mate ingezet in het S(B)O. In het verleden was er een leerkracht gedetacheerd naar team ZOUT. In 2024 is er budget vanuit ZOUT zodat basisscholen de ZML-expertise van Meerklank kunnen oproepen voor advies rond een leerling, bijvoorbeeld met Downsyndroom. De schoolpsycholoog van Meerklank wordt ingezet op basisscholen van de reguliere Wereldkidz-scholen. Dit is met name gericht op vastgelopen problematiek of het afnemen van een IQ-test. De schoolpsycholoog ziet wel mogelijkheden in advisering en het toevoegen van de blik van een psycholoog in het regulier, maar dat is dus op dit moment niet aan de orde.

Samenwerking / partners

Er is een goede samenwerking met Amerpoort en Reinaerde, maar er is altijd behoefte aan meer zorgondersteuning. Daarnaast is het verwerken van de urenberekening en de

verantwoording een hele grote klus waar heel veel tijd en geld in gaat zitten. Meerklank zou dit graag anders opgelost zien, naar voorbeeld van Utrecht stad: alle zorggelden op één hoop en zorgdragen voor capaciteitsbekostiging. Dit vraagt echter om een regionale aanpak, aangezien leerlingen vanuit verschillende gemeenten de SO-scholen bezoeken. Daarnaast lijkt een gat te ontstaan in de psychiatrische zorg voor de ZML-leerlingen. Voorheen werd dat verzorgd door Zonnehuizen en daarna Pluryn, maar Pluryn richt zich nu op hoger niveau leerlingen dan ZML.

Het contact met de andere SO-scholen is goed, de psychologen vinden elkaar. Het SO Noorderlicht schuurt qua doelgroep tegen Meerklank aan. Maar er is een doelgroep die beide scholen nog niet bedienen. Hier zal op geanticipeerd moeten worden door het samenwerkingsverband.

Er is goed contact met andere ZML-scholen in de regio die horen bij Speciaal Centraal. Zowel voor het uitwisselen van expertise en het samen volgen van cursussen. Het contact is vooral op inhoud, niet om dingen (landelijk/regionaal) voor elkaar te krijgen.

In-, door- en uitstroom

De meeste kinderen komen op jonge leeftijd binnen. Sommigen zijn al ouder en dan is er in het regulier het een en ander geprobeerd. Andere kinderen die op latere leeftijd worden aangemeld komen uit de zorg en maken nu aanspraak op leerrecht. Op dit moment valt het op dat er meer kleuters aangemeld worden,

SO Wereldkidz Meerklank

Samenwerkingsverband ZOUT

maar dat schijnt in de regio meer voor te komen. Waardoor dat komt is niet bekend.

Er is sprake van groei in het ZML-onderwijs, dit kan deels te maken hebben met de nieuwe doelgroep die het onderwijs instroomt vanwege het leerrecht.

Er worden geen leerlingen teruggeplaatst naar het reguliere onderwijs. Als leerlingen op Meerklank zitten dan blijven ze hun hele schoolloopbaan. Soms gaat een kleuter wel door naar het SBO, maar dat is meer uitzondering.

Uitstroom is veelal naar het VSO en een enkeling gaat naar het PrO.

Toekomstverwachtingen en ambities

In het ideale plaatje zijn alle hokjes in de toekomst weg en maakt iedereen gebruik van elkaar expertise (regulier, speciaal en zorg). Dit is echter een droombeeld en ziet de school niet als reële verwachting.

Door het leerrecht komen er nu gelden vrij in de zorg omdat die kinderen naar onderwijs gaan. Die gelden gaan echter niet mee. Hier zou landelijk iets in georganiseerd moeten worden.

Meerklank zou graag alle gelden naar het onderwijs zien gaan. Dan komt alle expertise van de KDC's naar het onderwijs en hoeft niet meer besloten te worden of een kind thuishoort in de zorg of in het onderwijs. Er zou gestopt moeten worden met het denken in onderwijs- en zorg-gelden als het gaat om het bekostigen van de plek waar kinderen heen gaan om zich te ontwikkelen.

Meerklank wil graag een OZA-groep volgens de experimenteerregeling, maar SWV ZOUT ondersteunt dit nog niet. Meerklank zou dit zowel met samenwerkingsverband Zuidoost Utrecht PO als VO willen doen voor leerlingen van 10-14 jaar. Er zijn al thuiszitters die goed in zo'n groep zouden kunnen passen.

"Ik roep al heel lang sinds passend onderwijs begon 'zet geen nieuw onderwijsgebouw neer waar je niet speciaal en regulier integreert'. Het begint bij elkaar te leren kennen en elkaar zien. Het ZIJN in een gebouw, of desnoods in twee gebouwen naast elkaar, dat is wat mij betreft echt de clou."

Contactgegevens

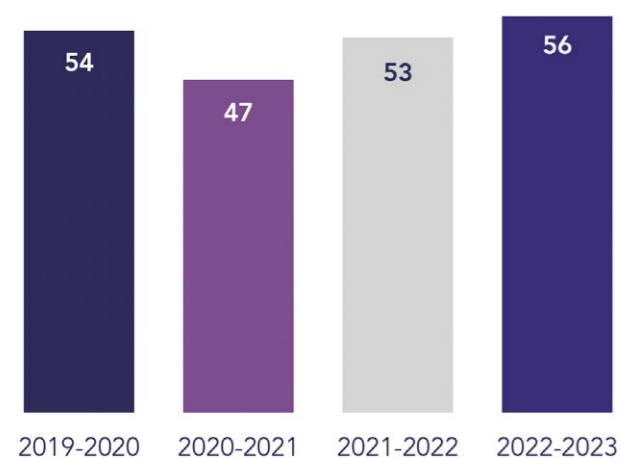
SBO Tobiasschool
 Prof. Lorentzlaan 16
 3701 CC Zeist
 Contactpersoon: Dorien Maas
 E-mail: administratie@tobiaszeist.nl

Basisgegevens

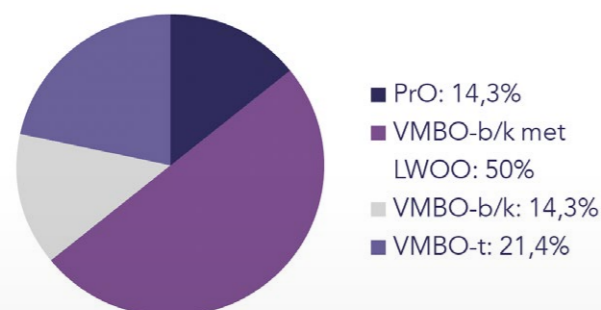
Plaats: Zeist

Bestuur: Stichting scholengemeenschap voor vrijeschoolonderwijs (SGVVS)

Aantal leerlingen nu: 60

Uitstroom in percentages:

Doelgroepen

De Tobiasschool staat open voor alle leerlingen die een toelaatbaarheidsverklaring hebben voor het SBO en aangemeld worden door hun ouders/verzorgers.

We bieden onderwijs aan leerlingen met specifieke onderwijsbehoeften op het gebied van leren en gedrag, waarbij de leerproblematiek veelal voorliggend is. Het betreft o.a. leerlingen met leerproblemen als gevolg van:

- lager dan gemiddelde algemene intelligentie en/of een grillig intelligentieprofiel;
- sociaal-emotionele problematiek (bijvoorbeeld faalangst);
- autisme spectrumstoornissen, AD(H)D, hechtingsproblematiek, angststoornissen, dyslexie, dyscalculie, (spraak)taalstoornissen (TOS), motorische ontwikkelingsvragen, medische aandoeningen, algehele ontwikkelingsachterstanden of niet-gediagnosticeerde problematiek.

Vrijwel alle leerlingen komen sociaal-emotioneel jonger over dan hun kalenderleeftijd doet vermoeden en een groot deel van de leerlingen heeft een beperkt concentratievermogen.

De school heeft geen kleuteraanbod, kleuters kunnen plek krijgen bij SBO De Stuijtheuvel. Als ouders dat willen, kunnen ze na de kleuterklas doorstromen naar de Tobiasschool. Vanaf schooljaar 2024-2025 neemt de school ook geen groep 3 leerlingen meer op.

De school ziet dat er steeds meer leerlingen met een TOS worden aangemeld die niet in aanmerking komen voor speciaal onderwijs SO-2. Deze leerlingen hebben soms een licht arrangement en krijgen tijdelijk ondersteuning vanuit Auris. Ook ziet de school dat de complexiteit van de problematiek toeneemt. Het onderscheid met SO is met name op het gebied van gedrag soms erg dun. De school merkt hierbij op dat het team pedagogisch didactisch sterk is.

Als er een TLV afgegeven wordt dan is de plaatsing passend. Soms ontvangt de school wel eens een leerling waarvan de school denkt dat SO beter passend is, dat geeft de school dan terug aan het samenwerkingsverband.

Aanbod

Voor de leerlingen van de eigen school

De school heeft geen aparte groepen, geen OZA of crisisplaatsing, maar biedt rijk onderwijs met veel diepgang. De school wil met het vrijeschoolaanbod een basis leggen voor een brede, algemene vorming. In het vrijeschoolleerplan is naast het verwerven van kennis ook aandacht voor de sociale, kunstzinnige en praktische vorming; leren met hoofd, hart en handen. Bewegingsonderwijs, koor, kunstzinnige- en handvaardige vorming, spel en ritme vormen in het dagelijks schoolleven mede de bedding waarin het leren en het gevoelsleven weer kan bloeien. Kinderen leren door te doen, te bewegen en te ervaren. Het leerplan van de vrijeschool is zo opgebouwd dat de vakken in onderlinge samenhang de ontwikkeling van leerlingen ondersteunen. De leerstof is afgestemd op de ontwikkelingsfasen van de leerling.

In het periodeonderwijs, onderdeel van het schoolspecifieke en daarmee verrijkend aanbod, wordt één vak gedurende een aantal weken aaneengesloten gegeven. Hierdoor kunnen de leerlingen zich er intensief mee verbinden. Om dit te versterken, wordt de periodeleerstof door de leerling zelf beschreven, getekend of geschilderd; er ontstaat een eigen periodeschrift. Onderwerpen voor periodes zijn bijvoorbeeld: ambachten, dier- en plantkunde, geschiedenis, aardrijkskunde en meetkunde. De leerkracht ontwerpt het periodeonderwijs zoveel mogelijk zelf.

In de klassen wordt bij de vakgebieden technisch lezen, begrijpend lezen, spelling en rekenen in principe convergent gedifferentieerd (het aanbod binnen de groep is voor alle kinderen hetzelfde). Het leerstofjarensysteem wordt gevolgd. Groep 3, 4, 5 zit bij elkaar, dit heeft een organisatorische noodzaak. De school heeft een schoolpsycholoog en een intern begeleider in dienst ter ondersteuning van het onderwijs en de zorg.

Voor andere (reguliere) scholen (in het samenwerkingsverband, de gemeente, binnen het bestuur)

- De school biedt geen ondersteuning aan reguliere basisscholen. De scholen stellen informeel wel hun vragen, daarvoor weten ze de school te bereiken.
- De psycholoog van de school is ook schoolondersteuner bij het samenwerkingsverband (gedetacheerd 1 dag per week). Hierdoor zit de school goed in het netwerk van het samenwerkingsverband.

Samenwerking / partners

Naast een intern begeleider (IB) hebben we een schoolpsycholoog, een schoolmaatschappelijk werker (SMW) en een remedial teacher (RT) in dienst. In de Commissie van Begeleiding (CvB) bespreken we multidisciplinair de hulpvragen van leerlingen met onze kernpartners: CJG, jeugdarts GGD, Leerplicht (en ouders). Met deze kernpartners hebben we naast de 5 bijeenkomsten per jaar korte lijntjes.

Als extra ondersteuning hebben we verder een nauwe samenwerking met behandelaars van dyslexie en dyscalculie, met een logopedist, ambulante begeleiders van cluster 2 en hulpverleningsinstanties (een multidisciplinair team van kinderartsen, professionals in de Jeugd-GGZ en diverse therapeuten).

In-, door- en uitstroom

De grootste groep leerlingen stroomt in in groep 5-6. De school merkt dat een ander soort leerlingen zich aanmeldt dan bij andere SBO-scholen omdat de Tobiasschool een vrijeschool is.

Tussentijdse uitstroom is er vrijwel niet. Soms door een verhuizing maar terugstroom naar regulier komt niet voor. De school zou daar wel meer op willen sturen maar ziet ook dat in de reguliere vrijescholen klassen met meer dan 30 leerlingen een grote verandering is. Op dit moment zijn er een aantal leerlingen die terug zouden kunnen naar regulier. De vraag wordt echter niet actief gesteld en ouders zijn veelal blij dat hun kind op de Tobiasschool zit.

Uitstroom: vanwege het kleine aantal leerlingen dat jaarlijks uitstroomt is het lastig iets te

zeggen over de percentages. Het percentage uitstromers naar VSO varieert tussen 0 en 25%. Uitstroom naar het VSO is echter eerder een uitzondering dan regel. De meeste leerlingen stromen uit naar VMBO-b/k met of zonder LWOO. De - in hetzelfde gebouw bevindende - VO Tobiasstroom biedt onderwijs met LWOO. Veel ouders zien hun kind graag daarheen doorstromen maar dan moeten ze wel aan de nog geldende LWOO-criteria voldoen en dat is niet altijd het geval. Op dit moment heeft de school geen thuiszitters en het komt ook zelden voor.

Toekomstverwachtingen en ambities

De school wil graag een pedagogische eenheid vormen met VO Tobiasstroom en meer samenwerking met de Tobiasschool in Amsterdam en andere vrijescholen in de regio.

Inclusiever onderwijs: de school merkt dat reguliere scholen steeds vaker geen antwoord hebben op de hulpvragen van de leerlingen en dat daarom wordt doorverwezen naar het SBO.

De school biedt rijk onderwijs, is creatief met veel diepgang en is nog een van de twee overgebleven SBO vrijescholen. De school heeft sterke pedagogische en didactische kwaliteiten en een krachtig team."

Contactgegevens

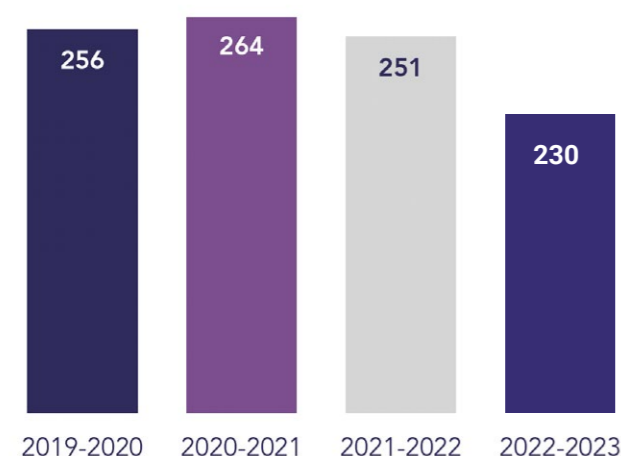
SBO De Stuifheugel
Graaf Lodewijklaan 2
3708 DM Zeist
Contactpersoon: Marco van Oostveen
E-mail: mvanoostveen@destuifheugel.nl

Basisgegevens

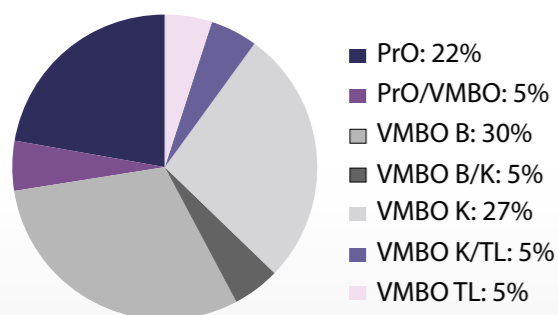
Plaats: Zeist

Bestuur: Gewoon Speciaal Onderwijs

Aantal leerlingen nu: 230

Uitstroom in percentages:

Doelgroepen

Op de Stuifheugel zitten kinderen in de leeftijd van 4 t/m 13 jaar met specifieke onderwijs- en ondersteuningsbehoeften. Om uiteenlopende redenen lopen kinderen vast binnen het regulier onderwijs, waar de basisondersteuning en extra ondersteuning niet toereikend zijn om passende ondersteuning en onderwijs te bieden. Veel leerlingen hebben extra ondersteuning op leergebied nodig. Als gedrag opvalt, dan is dat veelal een uiting van een bovenliggende oorzaak. De leerlingen zijn gebaat bij een onderwijssetting in kleinere groepen.

Voor de kleuters hanteren we rond de 12 leerlingen, vanaf groep 3 t/m 6 rond de 15 leerlingen en de twee laatste schooljaren rond de 18 leerlingen. Gemiddeld streven we naar 15 leerlingen per groep. De groepsgrootte draagt bij aan de aandacht die de onderwijsgegenden aan de kinderen kunnen geven om zo het onderwijs te verzorgen.

Bij alle leerlingen is er sprake van een combinatie van factoren waardoor een leerling binnen het reguliere onderwijs vastloopt. Dit kan intelligentie zijn (wij hanteren een bandbreedte tussen de 60-110) in combinatie met bijvoorbeeld sociaal-emotionele factoren, leren en ontwikkelen (denk aan werkhouding, concentratie) en communicatie (mondellinge taalvaardigheid).

Aanbod

Omdat het SBO te maken heeft met het reguliere inspectiekader valt hebben we te maken met dezelfde kwaliteitsgebieden als het

regulier onderwijs. Dit betekent dat we werken met dezelfde methodes en methodieken als in het regulier onderwijs. De leerlingen worden in groepen ingedeeld op basis van leeftijd, waarbij we altijd blijven kijken naar de groepssamenstelling op basis van cognitieve mogelijkheden en sociaal-emotionele ontwikkeling.

Leerlingen krijgen bij de start allemaal een Ontwikkelings Perspectief Plan (OPP), waarbij we, afhankelijk van de ontwikkeling van een leerling, een leerroute vaststellen. Meestal is dit rond leerjaar 6. In het OPP staan per vakgebied doelen benoemd op kindniveau die in een periode behaald moeten worden. 2x per schooljaar wordt het OPP met de ouder(s)/ verzorger(s) besproken.

Binnen de school hebben we de deskundigheid van vakspecialisten (lezen, rekenen), logopedisten, orthopedagogen en intern begeleiders. Daarnaast hebben we onze eigen Rots en Water trainers, die alle groepen binnen de school trainen. Dit komt ieder schooljaar terug.

Samenwerking / partners

Op twee dagen in de week hebben we een kinderoefentherapeut op school werkzaam. Zij helpt kinderen die motorisch ondersteuning kunnen gebruiken met plezier te laten bewegen en spelen. Plezier staat hier voorop. Verder werken we sinds schooljaar 2022-2023 met een gedragscoach vanuit onze partner Youké. Met een jeugdzorgachtergrond helpt zij kinderen op sociaal-emotioneel gebied als zij daarin vastlopen. Denk hierbij aan werkhouding, interactie met andere leerlingen of sociaal emotioneel welbevinden.

Ook hebben we leerlingen die een arrangement hebben vanuit Auris, waarbij er een begeleider vanuit Auris de leerkracht, leerlingen en ouders begeleidt.

Naast de logopedisten van de school hebben we een samenwerkingsovereenkomst met de logopediepraktijk "Goed gestemd", waarbij een logopedist leerlingen individueel begeleidt. De school CJG-er is een dag van de week aan de school verbonden om zo de verbinding te realiseren tussen ondersteuning buiten de school en de school zelf. Zij heeft ook zitting in de Commissie van Begeleiding, waar we leerlingen bespreken die in de extra ondersteuning intern/ extern mogelijk iets anders nodig hebben. Bij deze overleggen is ook standaard de schoolarts GGD van de gemeente Zeist aanwezig.

In-, door- en uitstroom

Instroom: Vanaf schooljaar 2018-2019 stromen er zo'n 45 tot 70 leerlingen in. De grootste groep bij de start van het schooljaar, de rest gedurende het schooljaar. Bij voorkeur vindt deze instroom plaats na een schoolvakantie.

Als er een TLV SBO is afgegeven door de onafhankelijke deskundigen dan kijkt IB, orthopedagoog en directie altijd naar het dossier en beoordeelt of een leerling geplaatst kan worden. In een enkel geval komen we weleens een dossier tegen waarvan we denken dat een andere SBO school passender is. Dan gaan we samen met de ouder op zoek naar de meest passende plek.

Uitstroom: De meeste leerlingen stromen door naar het regulier voortgezet onderwijs. Dit gebeurt op alle niveaus. Bij enkele leerlingen, en dat zien we vaak al bij instroom, is het gespecialiseerde onderwijs de beste vervolgplek. Deze leerlingen hebben baat bij een kleinere groepssetting en nabijheid van een leerkracht en/of ondersteuner.

Bij iedere evaluatie van een OPP zijn we als school verplicht om te kijken of SBO nog steeds de passende plek is. Mochten we een mooie ontwikkeling zien bij leerlingen, dan gaan we altijd in gesprek met ouder(s)/verzorger(s) om te kijken of plaatsing in het reguliere onderwijs, thuis nabij, mogelijk is.

Grensverkeer: Voor leerlingen uit Soest/Soesterberg is onze SBO school ook een optie. Deze leerlingen komen dan uit SWV de Eem. Een enkele keer hebben we ook leerlingen uit SWV Utrecht PO.

“Ouders kiezen voor De Stuifheuvel door de bosrijke omgeving van de school, de goede sfeer en het fijne pedagogisch klimaat, daar zijn we sterk in. Hier klopt het.”

Contactgegevens

SBO Het Anker
Hordenweg 7
3961 KA Wijk bij Duurstede
Contactpersoon: Jeanette Brinksma
E-mail: info@hetanker-wijk.nl

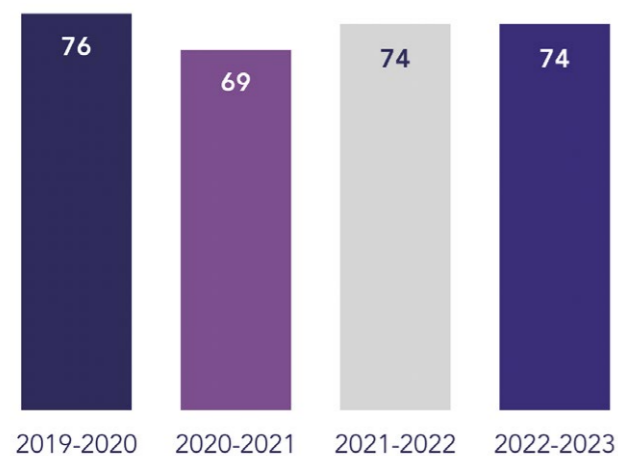
Basisgegevens

Plaats: Wijk bij Duurstede

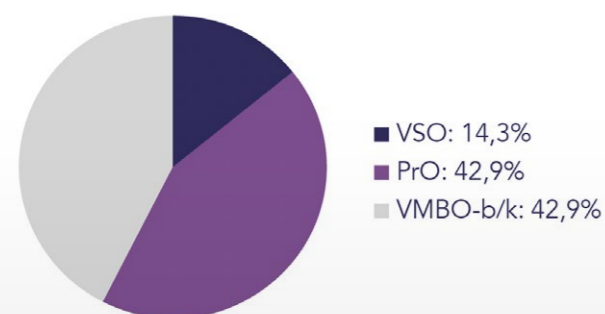
Bestuur: Gewoon Speciaal Onderwijs
(voor het SBO; Stichting Openbaar onderwijs
Wijk bij Duurstede (voor het BAO))

Aantal leerlingen nu: 74

Er is sprake van krimp, maar de verwachting is dat er groei zal zijn.

Uitstroom in percentages:

Doelgroepen

Het Anker is een brede school, waarin een SBO-school en een BAO-school geïntegreerd zijn en het onderwijs deels integraal aanbieden. Daarnaast heeft de school ook, onder voorwaarden, een verbrede toelating voor leerlingen met een TLV voor SO-3. Dit alleen wanneer de school een passende plek kan bieden aan de leerling. De school maakt gebruik van de Beleidsregel experimenten regulier-speciaal onderwijs. De school biedt ook arrangementen SO-2 aan. Dit alles onder het motto: "Geen kind Wijk uit".

De school kan geen leerlingen plaatsen met aanzienlijke externaliserende gedragsproblemen; ze hebben daarvoor geen heel kleine groepen. Ook leerlingen met een laag niveau (<70), die alleen in de praktijk kunnen leren kan de school niet bedienen; daar ontbreken de voorzieningen voor. Kinderen met een TLV SBO worden altijd geplaatst. De school kan hen niet weigeren.

Het SBO-onderwijs is er voor kinderen die in hun ontwikkeling tegen bepaalde problemen oplopen. Bijvoorbeeld leermoeilijkheden, moeite in de omgang met leeftijdsgenoten, concentratieproblemen, onzekerheid of faalangst. De school biedt onderwijs aan kinderen met een IQ van ongeveer 70 – 145+, met zeer uiteenlopende ondersteuningsbehoeften. HB-leerlingen krijgen in de ochtenden les in de jaargroep en vanaf 11 uur gaan ze naar Explora. Voor kinderen met een combi van HB en autisme zijn deze groepen niet altijd geschikt; de omgeving is daar niet prikkelarm genoeg voor. Zij kunnen wel in een SBO-groep een Explora-programma volgen.

Aanbod

Voor de leerlingen van de eigen school

In de groepen 1 en 2 zitten alle leerlingen door elkaar heen (BAO, SBO, SO-3/4). Vanaf groep 3 zijn er aparte SBO-groepen (met verbrede toelating). De schoolbrede activiteiten worden wel gezamenlijk gevolgd. De school werkt met het EDI-concept; expliciete directe instructie. Waar nodig en mogelijk wordt het onderwijs groepsdoorbroken aangeboden. Er is een intensief taalprogramma in de Taalklas voor nieuwkomers, zowel in BAO als SBO.

De school heeft een OZA voor kinderen met bijv. faalangst, ADHD, autisme, een lichamelijke kwaal of een lastige thuissituatie. Daarin wordt extra ondersteuning geboden door jeugdhulp van Stichting Binding, voor het kind en/of het gezin. De jeugdhulp is twee dagen per week beschikbaar, vooral voor hulp in de thuissituatie, maar zij kunnen ook observeren in de klas.

De school heeft in de buitenschools opvang een aparte groep voor kinderen die net iets meer nodig hebben: de NOVA-groep. Bijvoorbeeld kinderen met een stoornis in het autistisch spectrum, taal- of spraakachterstanden. Binnen het bestuur Gewoon Speciaal is er het expertisecentrum KANS. Daar kan het Anker ook gebruik van maken.

Samenwerking / partners

Het Anker bestaat feitelijk uit twee scholen, beide met de naam Het Anker, maar van twee verschillende besturen. Die werken beleidsmatig en met betrekking tot kennisdeling nauw samen en nemen soms kinderen van elkaar over. De samenwerking met SWV ZOUT is goed. De intensieve samenwerking tussen BAO en SBO met verbrede toelating kreeg als pilot voorheen een

flinke stimuleringssubsidie. Die wordt nu langzaam afgebouwd. Het samenwerkingsverband heeft steeds goed meegedacht. De schoolondersteuners van het samenwerkingsverband zijn in principe niet bedoeld voor het SBO, maar als het echt nodig is lukt dat meestal wel. Juist als een kind met een TLV SBO eigenlijk een SO-profiel heeft is die steun van de SOT'er hard nodig. Het samenwerkingsverband lijkt de TLV's vaak toe te schrijven naar het profiel van Het Anker; dus een TLV SBO, ook voor kinderen die eigenlijk in het SO thuis zouden horen. Binnen het bestuur is er een netwerk van IB'ers en orthopedagogen.

De samenwerking met jeugdhulp verschilt; met Youké is dat meer op afstand, maar Stichting Binding zit echt in de school en dat heeft grote meerwaarde. We hebben voor een groot deel kinderen uit sociaal zwakkere gezinnen. Daarvoor is jeugdhulp echt nodig, met name in de groepen 7 en 8. De school neemt deel aan een stuurgroep van de gemeente, met de wethouder, de leerplichtambtenaar en ZOUT.

In-, door- en uitstroom

De meeste leerlingen stromen in in groep 4 en 5, soms zelfs pas in groep 7 (vaak met gedragsproblemen). De school vindt die late instroom jammer; er is nog erg weinig tijd om het kind positieve leerervaringen mee te geven en goed voor te bereiden op vervolgonderwijs. De meeste instroom komt van andere basisscholen, maar soms ook heeft een kind na de gemengde groep 1/2 van Het Anker zelf toch een TLV SBO nodig. Ook stromen meer kinderen met TOS in. Daarvoor wordt goed samengewerkt met Auris en Kentalis, die ook begeleiding bieden voor kind en leerkracht. Ook de Taalklas van de school

maakt dat de school hier goed mee om kan gaan. De school signaleert een verhoogde instroom van kleuters die direct vanuit de zorg instromen, onder meer vanuit Youké. Dat is lastig, maar lukt wel, met name door de goede samenwerking en overdracht met de kinderdagverblijven. De gemeente zou hierin de school meer tegemoet kunnen komen, bijvoorbeeld met extra ondersteuning vanuit de zorg waar deze kinderen vandaan komen.

Terugplaatsing van een leerling komt maar zelden voor. Wel wordt daarvoor elk jaar bij de OPP-bespreking gekeken of terugplaatsing mogelijk is. Doorplaatsingen komen soms voor, meestal naar SO-4, vanwege te complex gedrag.

Thuiszitters zijn er soms, met name wanneer de veiligheid in het geding is of ouders de school niet meer passend vinden en er geen plaats is op een school waar het kind wel zou passen.

Toekomstverwachtingen en ambities De school hoopt allereerst de rust die nu is weergekeerd op de school structureel te maken. In de toekomst is wellicht meer uitwisseling tussen de SBO-groepen en de reguliere groepen binnen de school mogelijk, als dat voor een kind passend is. Ze willen echt goed onderzoeken welke vormen of manieren van meer integratie hier passen. Het team moet daar dan goed op voorbereid worden en ouders goed meegenomen. Goed klassenmanagement en veiligheid staan daarbij voorop.

De school wil naar het samenwerkingsverband toe duidelijker aangeven welke kinderen wel/niet binnen de school passen, zodat het

samenwerkingsverband beter kan verwijzen. Het Anker zou daarom graag vroegtijdig betrokken willen worden bij een TLV-traject. En duidelijker maken wat de Exploragroepen en het Exploraprogramma in de reguliere groepen nu precies zijn, doen en voor wie.

De school wil ook graag LIO's binnen krijgen en een opleidingsschool worden. Er lopen al contacten met HU.

Er zijn geen huisvestingswensen; de huidige locatie is prachtig.

"We zijn een mini-maatschappij. Er is zorg voor leerlingen en voor elkaar."